

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně konstatoval porušení práva žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě v řízení zahájeném usnesením Policie ČR, KŘP Jihomoravského kraje, č. j. [REDAKCE] ze dne 29. 10. 2010, které bylo vedeno pro skutek vyloučený z řízení původně vedeného Krajským soudem v Brně pod sp. zn. [REDAKCE] k samostatnému projednání a rozhodnutí do řízení vedeného Krajským soudem v Brně pod sp. zn. [REDAKCE] které bylo následně vedeno Krajským soudem v Brně pod sp. zn. [REDAKCE] a které bylo dokončeno v řízení vedeném Městským soudem v Brně pod sp. zn. [REDAKCE] (výrok I.). Výrokem II. zamítl požadavek žalobce na zaplacení částky 190 000 Kč a výrokem III. uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 852 Kč k rukám právního zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku.
2. Částečně tak shledal důvodnou žalobu o poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce výše uvedeného trestního řízení s tím, že za plnohodnotnou formu kompenzace shledal konstatací porušení práva. Žalobce se žalobou ze dne 22. 1. 2016, ve znění její změny ze dne 1. 3. 2020 připuštěné usnesením prvostupňového soudu vyhlášeném při jednání konaném ve věci dne 3. 11. 2020, domáhal poskytnutí zadostiučinění v peněžité formě, a sice ve výši 190 000 Kč, s odůvodněním, že byl po dobu nepřiměřeně dlouhého trestního řízení vystaven nejistotě ohledně jeho výsledku, když až do roku 2018 se cítil ohrožen uložením úhrnného trestu odnětí svobody, k čemuž došlo, když mu byl v roce 2018 nepravomocně navýšen stávající trest o jeden rok. Až v důsledku usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 4. 2018, č. j. [REDAKCE] [REDAKCE] nabytí žalobce jistoty, že uložení trestu je vyloučeno a nadále již bude rozhodováno pouze o otázce viny. Dle tvrzení žalobce mělo probíhající trestní řízení současně negativní vliv na rozhodování o jeho žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce nárok u žalované uplatnil dne 22. 7. 2015, do podání žaloby však neobdržel žádné její stanovisko.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Učinila nesporným uplatnění nároku žalobcem podáním doručeným jí dne 24. 7. 2015, jemuž nebylo vyhověno. Argumentovala tím, že v roce 2013 bylo posuzované řízení poprvé zastaveno ve smyslu § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř., a tím mohlo skončit, ale žalobce trval na projednání věci. Nejistota žalobce ohledně výsledku řízení tak nebyla na místě, neboť již od roku 2013 mu muselo být zřejmé, že mu trest uložen nebude. Poukázala též na bohatý trestní rejstřík žalobce a skutečnost, že žalobce byl v posuzovaném řízení pravomocně shledán vinným, tedy mu žádná újma způsobená délkou namítaného řízení nevznikla.
4. Napadenému rozsudku předcházelo vydání rozsudku soudem prvního stupně dne 20. února 2018 pod č. j. 10C 18/2016-470, kterým byla žaloba o zaplacení částky 100 000 Kč (předmět řízení před změnou žaloby) zamítnuta. K odvolání žalobce bylo rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. srpna 2018, č. j. 54Co 239/2018-510 rozhodnuto o zrušení rozsudku soudu prvního stupně ze dne 20. února 2018 a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení s odůvodněním, že se soud prvního stupně nikterak nevypořádal jednak s listinnými důkazy, jež v řízení provedl, a jednak s tím, proč některé žalobcem od počátku řízení navrhované důkazy neprovedl.
5. Soud prvního stupně po doplnění dokazování vyšel při opětovném rozhodnutí ze skutkových zjištění podrobně rozvedených v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, na něž odvolací soud pro stručnost odkazuje. Na jejich základě vzal za prokázané, že posuzované řízení trvalo ve vztahu k žalobci od 29. 10. 2010 (doručení usnesení o zahájení trestního stíhání) do dne

14. 7. 2020 (právní moc odsuzujícího rozsudku ve spojení se zamítnutím odvolání žalobce odvolacím soudem), tedy celkem 9 let a 9 měsíců a žalobce byl v jeho rámci pravomocně uznán vinným ze spáchání zločinu podvodu dle § 209 odst. 1, 4 písm. d) ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž s odkazem na § 227 trestního řádu mu trest nebyl uložen. Rovněž vzal za prokázané, že žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil dne 24. 7. 2015.
6. Po právní stránce odkázal soud prvního stupně v rámci svého posouzení na ust. § 1, § 2, § 5 písm. a), b), § 13 odst. 1, § 14 odst. 1, 3, § 15 odst. 2, § 26 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) /dále jen „OdpŠk“/. Přednostně se pak zabýval tím, zda došlo v posuzovaném řízení k nesprávnému úřednímu postupu porušením povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí OdpŠk. Poukázal přitom na skutečnost, že pro soudní řízení není obecně stanovena žádná lhůta, kterou by bylo možné považovat za přiměřenou; ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku (dále jen „ESLP“) je při hodnocení přiměřenosti třeba přihlížet ke složitosti věci, chování účastníků a státních orgánů a významu řízení pro účastníka. Trefně též odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 30 Cdo 35/2012, dle kterého se na závěru o nepřiměřenosti délky řízení a v návaznosti na něm i o případné výši zadostiučinění, projeví kritéria uvedená v § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk ve stejném poměru, v jakém se na celkové délce řízení podílela, tedy je třeba přihlídnout ke konkrétním okolnostem případu.
7. S odkazem na celkovou délku posuzovaného řízení (9 let a 9 měsíců) a opakovaná pochybení v postupu orgánů veřejné moci, jež se na celkové délce naříkaného řízení primárně negativně projevila, soud prvního stupně uzavřel, že je v daném případě navzdory nepatrnému významu řízení pro žalobce dána odpovědnost žalované za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení, v důsledku něhož vznikla žalobci nemajetková újma.
8. Pokud jde o formu odškodnění, soud prvního stupně, s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2828/2011, dospěl k závěru, že plnohodnotnou kompenzací vzniklé újmy je s ohledem na její závažnost a konkrétní okolnosti dané věci konstatování porušení práva. Uzavřel, že újma, způsobená žalobci samotnou délkou řízení, byla nepatrná a zasáhla do jeho osobnostní sféry zcela okrajově, a to zejména s ohledem na vyhodnocení kritéria významu řízení. Vzhledem k bohaté zkušenosti žalobce s trestním řízením, kdy tento byl opakovaně trestně stíhán, v době namítaného řízení se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody a v minulosti byl již devětkrát pravomocně odsouzen, neaplikoval prvostupňový soud na posuzovaný případ zásadu zvýšeného významu trestního řízení judikovanou ESLP. Nepatrný význam řízení pro žalobce dovodil dále z toho, že namítané řízení bylo vedeno pro jeden z mnoha dílčích skutků, kdy i pro zbytek těchto skutků byl žalobce pravomocně odsouzen. Dále zohlednil, že již usnesením Krajského státního zastupitelství v Brně, ze dne 15. 8. 2013, č. j. [REDAKCE], tedy po 2 letech a 8 měsících od zahájení trestního stíhání bylo namítané řízení zastaveno, a to s ohledem na skutečnost, že se žalobce dopustil jiné rozsáhlé trestné činnosti, za kterou byl shledán vinným a byl mu uložen relativně vysoký trest odnětí svobody, přičemž společný trest by zcela zřejmě nepřevýšil trest, který žalobci již byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2013, č. j. [REDAKCE]. Od této doby tak žalobce již nadále nebyl vystaven riziku uložení trestu odnětí svobody, rozhodováno bylo v navazující části trestního řízení z jeho podnětu pouze o otázce viny.
9. O náhradě nákladů řízení (výrok III.) soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 a § 151 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Soud prvního stupně shledal, že v posuzovaném případě byl zcela úspěšný žalobce, neboť výsledek řízení

lhůtě se neposkytuje a zároveň uplatnila požadavek na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

13. Žalobce se k odvolání žalované vyjádřil, v podstatném zopakoval svá dosavadní tvrzení. Setrval na tom, že délka namítaného řízení zcela zjevně neodpovídá složitosti a závažnosti projednávaného skutku. Nepřiměřená délka byla způsobena výlučně orgány činnými v trestním řízení, zejména opakovaným pochybením státního zástupce ve formě neúspěšných odvolání proti usnesením soudu prvního stupně, nezákonným rozsudkem soudu prvního stupně zrušeným odvolacím soudem a neschopností zajistit mezinárodní spolupráci s orgány [REDAKCE]. Žalobce žádným způsobem nemařil průběh trestního řízení, ani neoddaloval vynesení konečného rozhodnutí. Pokud jde o návrh na pokračování v řízení po jeho zastavení státním zástupcem, pouze využil svého zákonného práva a toto jednání nelze v žádném případě považovat za obstrukci. Argument dřívějších odsouzení spojený s argumentem výkonu trestu odnětí svobody v průběhu namítaného řízení je dle žalobce, s ohledem na celkovou délku řízení a nepravomocné uložení trestu odnětí svobody v délce trvání jednoho roku, zcela nepřiléhavý.
14. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, a shledal částečně důvodným toliko odvolání žalobce, a to pouze co do akcesorického výroku o náhradě nákladů řízení (výrok III).
15. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatečná relevantní skutková zjištění, jím zjištěný skutkový stav odpovídá obsahu spisu a správnost skutkových zjištění nikdo z účastníků nenapadá. V podrobnostech proto odvolací soud na skutkové závěry soudu prvního stupně detailně uvedené v písemném vyhotovení napadeného rozsudku pro stručnost odkazuje, neboť pro potřeby odvolacího řízení není účelné tyto závěry opisovat. Jen pro úplnost odvolací soud ke zjištěnému skutkovému stavu dodává, že v konečném důsledku bylo rozhodováno za použití § 227 trestního řádu, tedy o vině bez uložení trestu, na základě usnesení o zastavení trestního řízení vydaného Krajským státním zastupitelstvím dne 28. 11. 2018 pod č. j. [REDAKCE] (nikoliv tedy na základě usnesení Krajského státního zastupitelství v Brně ze dne 15. 8. 2013, č. j. [REDAKCE] neboť toto nikdy nenabýlo právní moci). Tato skutečnost však, s ohledem na zásadu zákazu reformationis in peius (viz bod 10. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 4. 2018, č. j. [REDAKCE], ničeho nemění na závěru o nemožnosti uložit žalobci v konečném rozhodnutí trest již v důsledku prvního usnesení o zastavení namítaného řízení v roce 2013.
16. Pokud jde o právní hodnocení věci, použil soud prvního stupně příslušnou právní normu v odpovídajícím znění a odvolací soud považuje za správný jeho závěr, že v označeném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu v podobě nepřiměřené délky řízení.
17. Podle § 31a odst. 1, 2, 3 Odpšk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlídně se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných

prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

18. Ustanovení § 31a odst. 2 OdpŠk je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a přenechává tak soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Smyslem poskytnutí zadostiučinění podle § 31a odst. 2 OdpŠk je kompenzace nemajetkové újmy, která poškozenému v důsledku nesprávného úředního postupu vznikla. Nemajetková újma sama je subjektivní kategorií obtížně definovatelnou, objektivně komplikovaně vyjádřitelnou a o to složitěji prokazatelnou. Právo na přiměřenou náhradu/zadostiučinění za nemajetkovou újmu nemá exaktní podstatu a nemůže být ve smyslu úplné restituce bezesbýtku naplněno. Spravedlivé a rozumné vypořádání záleží na individuálním zhodnocení toho, v čem poškozenému tvrzená újma ve vztahu k němu spočívá a jaké zadostiučinění ve smyslu reparačním jí odpovídá; nemajetková újma obvykle spočívá v navození psychicky negativních stavů, v dopadech do společenské pověsti a cti poškozeného. ESLP opakovaně rozhodl, že přiměřenost délky soudního řízení je třeba hodnotit s ohledem na složitost věci, chování stěžovatele, postup vnitrostátních orgánů a rovněž podle toho, co je pro stěžovatele v řízení v sázce (rozsudek ESLP ze dne 18. 4. 2006 ve věci Patta proti České republice, č. 12605/02, § 66 a v něm obsažený odkaz na rozsudek ve věci Frydlander proti Francii[velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII). Jen po zohlednění těchto kritérií (která odpovídají kritériím § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk) je možno učinit závěr, zda v konkrétní věci bylo či nebylo porušeno právo na její projednání v přiměřené lhůtě. Platí přitom, že pouze příčiny prodloužení řízení spočívající na straně státu mohou vést k závěru o porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (srov. rozsudek ESLP ve věci Metzová proti České republice ze dne 18. 4. 2006, č. 38194/02, § 27). Přiměřené zadostiučinění se poskytuje tehdy, jestliže porušením práva na přiměřenou délku řízení vznikla žalobci nemajetková újma (§ 31a odst. 1 OdpŠk). Nemajetkovou újmou se přitom obecně rozumí negativní zásah do jiné než majetkové sféry konkrétní osoby, zejména do její osobnostní integrity. Evropský soud pak ve vztahu k nepřiměřené délce řízení považuje za nemajetkovou újmu úzkost, obtíž a nejistotu a jinou nemajetkovou újmu (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 6. 4. 2000, ve věci Comingersoll S. A. proti Portugalsku, stížnost č. 35382/97, odst. 29). Judikatura se pak ustálila v tom, že samotné konstatování porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené době bude ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk postačujícím zadostiučiněním jen za zcela výjimečných okolností, a to zejména tehdy, pokud byl význam předmětu řízení pro poškozeného nepatrný, či pokud se poškozený sám významně podílel svým jednáním na délce řízení (srov. Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011 zn. Cjpn 206/2010 publikované pod Rc 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 158/2010 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2014, sp. zn. 30 Cdo 4362/2013).
19. Prvním ze zákonných kritérií (§ 31a odst. 3 písm. b/ OdpŠk) je složitost řízení, která je dána jednak počtem instancí, jež jsou do řízení zapojeny, a jednak složitostí řízení jako takovou, tj. procesní nebo hmotněprávní (srov. Simon, P. Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s. 282., shodně rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3379/2018, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. května 2013, sp. zn. 30 Cdo 675/2013). Jednotlivé důvody složitosti věci je třeba vnímat samostatně, neboť každý z nich sám přispívá k prodloužení délky projednávání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. prosince 2010, sp. zn. 30 Cdo 2138/2009, jenž je citovaný ve Stanovisku zn. Cjpn 206/2010). Pokud jde o procesní složitost, byla věc v posuzovaném řízení řešena před dvěma soudními instancemi. Po hmotněprávní stránce se jednalo o trestní řízení vedené pro podezření ze spáchání zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, ve stádiu pokusu podle § 21

odst. 1 trestního zákoníku, tedy řízení obecně nikterak složité či výjimečné. Trestní řízení však bylo stíženo mezinárodním prvkem, neboť předmětná trestná činnost měla původ v zahraničí, [REDAKCE] Odvolací soud shodně se soudem prvního stupně uzavřel, že v důsledku nezbytných úkonů prováděných v souvislosti s přeshraniční povahou namítaného řízení (opakované překlady listin; výslech svědků prostřednictvím videokonference), došlo sice k negativnímu ovlivnění jeho délky, nikoliv však v zásadní míře.

20. Druhým z uvedených kritérií (§ 31a odst. 3 písm. c/ OdpŠk) je jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a dále, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení. Také v tomto se odvolací soud ztotožnil s názorem soudu prvního stupně, že žalobce sice v namítaném řízení nadstandardně často využíval možnosti komunikace se soudem a některé z jeho úkonů, zejména pokud jde o vznesené námitky podjatosti, vedly k prodloužení řízení, nicméně s ohledem na celkovou dobu řízení nikoliv zásadnímu.
21. Třetím z uvedených kritérií (§ 31a odst. 3 písm. d/ OdpŠk) je postup orgánů veřejné moci během řízení, který by měl být plynulý, prostý období nečinnosti a směřující k rozhodnutí ve věci (v souladu s čl. 38 bod 2 Listiny základních práv a svobod). Rovněž při posuzování tohoto kritéria neměl odvolací soud důvod odchytil se od závěru prvostupňového soudu, že v činnosti orgánů činných v trestním řízení nebyly dány jednotlivé dílčí průtahy odůvodňující závěr o nepřiměřené délce řízení. Celkový průběh řízení však zatížily procesní vady případně vydávání rozhodnutí navzdory nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, což opakovaně vedlo k rušení rozhodnutí orgánů nižších instancí a vrácení věci k opětovnému projednání; příkladmo lze uvést usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 4. 2018, jímž byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 9. 2017 a věc byla pro podstatné procesní vady dokonce vrácena k došetření státnímu zástupci. Nesprávný postup orgánů činných v trestním řízení se tak na celkové délce posuzovaného řízení podílel převážnou měrou.
22. Čtvrtým kritériem (§ 31a odst. 3 písm. e/ OdpŠk) je význam předmětu řízení pro poškozeného. Ten je dán předně typově v tom smyslu, že určité druhy řízení mají pro účastníky větší význam, než řízení jiná. Jde především o věci trestní (srovnej náleží Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu pod č. 67/2005), věci opatrovnické (srovnej rozsudek ESLP ve věci Kříž proti České republice ze dne 9. 1. 2007, č. 26634/03, § 72), pracovníprávní spory (srov. rozsudek ESLP ve věci Jírů proti České republice ze dne 26. 10. 2004, č. 65195/01, § 47), věci osobního stavu (rozsudek ESLP ve věci Kniat proti Polsku ze dne 26. 7. 2005, č. 71731/01, § 41), věci sociálního zabezpečení (rozsudek ESLP ve věci Salomonsson proti Švédsku ze dne 12. 11. 2002, č. 38978/97, § 38) a věci týkající se zdraví nebo života (rozsudek ESLP ve věci Silva Pontes proti Portugalsku ze dne 23. 3. 1994, č. 14940/89, § 39). Dále je třeba přihlížet k věku a zdravotnímu stavu poškozeného. Pokud jde o namítané řízení, toto lze sice typově označit za mající zvýšený význam pro účastníka, avšak nelze odhlédnout od skutečnosti, že bylo vedeno pro jeden z mnoha dílčích skutků s tím, že ve zbytku byl žalobce pravomocně odsouzen, dále že vinným byl žalobce shledán též v namítaném řízení, přičemž trest, jak již bylo výše uvedeno, mu nemohl být uložen, a v neposlední řadě že od 15. 8. 2013 žalobce již nebyl, v důsledku zásady zákazu reformationis in peius, vystaven riziku, že mu bude uložen další trest (srov. Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 4. 2018, sp. zn. 5 To 9/2018; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1265/2012). Nadto byl žalobce po převážnou dobu namítaného řízení ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání jiných trestných činů.
23. V rámci posuzování čtvrtého kritéria přihlédl odvolací soud shodně jako soud prvního stupně též k bohatým zkušenostem žalobce s trestním řízením, a to již i v době dlouho předcházející zahájení posuzovaného řízení. Žalobce byl již jako mladistvý rozsudkem Okresního soudu

v Jeseníku ze dne 23. 10. 1996, sp. zn. [REDAKCE] uznán vinným ze spáchání trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1, 2 zák. č. 140/1961 Sb., za což mu byl vyměřen trest odnětí svobody v délce trvání 6 měsíců, který vykonal vazbou. Rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku ze dne 19. 3. 1997, sp. zn. [REDAKCE] byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 zák. č. 140/1961 Sb., za což mu byl vyměřen trest odnětí svobody v délce trvání 26 měsíců, který byl vykonán dne 25. 3. 1999. Okresní soud v Jeseníku rozsudkem ze dne 4. 10. 1999, sp. zn. [REDAKCE] dále shledal žalobce vinným ze spáchání trestného činu úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 4 zák. č. 140/1961 Sb., za což žalobci uložil trest odnětí svobody v délce trvání 3 roků, který byl vykonán dne 14. 7. 2002. Vzhledem k rozhodnutí Okresního soudu v Jeseníku ze dne 19. 3. 1997, sp. zn. [REDAKCE] bylo rozhodnutím Okresního soudu v Jeseníku ze dne 19. 3. 2001, sp. zn. [REDAKCE] upuštěno od uložení souhrnného trestu za spáchání trestného činů krádeže podle § 247 odst. 1b, 2 zák. č. 140/1961 Sb., kterého se žalobce dopustil jako návodce ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b) zák. č. 140/1961 Sb.; trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1 zák. č. 140/1961 Sb.; trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), 2 zák. č. 140/1961 Sb. a trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1 zák. č. 140/1961 Sb. Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem ze dne 26. 11. 2003, sp. zn. [REDAKCE] uznal žalobce vinným ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 2 zák. č. 140/1961 Sb., za což mu vyměřil trest odnětí svobody v délce trvání 20 měsíců, který byl vykonán dne 10. 4. 2005. Krajský soud v Ostravě rozhodnutím ze dne 24. 11. 2006, sp. zn. [REDAKCE] uznal rozhodnutí Obvodního soudu Steckborn, Švýcarská konfederace, ze dne 2. 12. 2004, kterým byl žalobci uložen dodatečný trest odnětí svobody v délce trvání 8 měsíců k rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 26. 11. 2003, sp. zn. [REDAKCE] za spáchání trestného činu krádeže podle § 247 zák. č. 140/1961 Sb.; trestného činu podvodu podle § 250 zák. č. 140/1961 Sb.; trestného činu neoprávněného podnikání podle § 118 zák. č. 140/1961 Sb.; s tím, že na výkon trestu bylo započteno 86 dnů vyšetřovací vazby. Následně byl žalobce rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. [REDAKCE] ve znění usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2009, sp. zn. [REDAKCE] shledán vinným ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 2 zák. č. 140/1961 Sb., za což mu byl vyměřen trest odnětí svobody v délce trvání 28 měsíců. Z výkonu trestu byl žalobce rozhodnutím Městského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2011, sp. zn. [REDAKCE] podmíněčně propuštěn, přičemž zbytek výměry v délce 317 dnů byl odložen na zkušební dobu končící dne 30. 5. 2015. Žalobce se však neosvědčil a dne 5. 9. 2013 mu byl zbývající výkon trestu nařízen. Dne 12. 2. 2014 Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, rozsudkem pod sp. zn. [REDAKCE] za zrušení trestního opatření uloženého rozhodnutím Městského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. [REDAKCE] vyměřil žalobci, za spáchání trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 zák. č. 140/1961 Sb.; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, ve stádiu pokusu; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku; trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku; za což mu uložil trest odnětí svobody v délce trvání 8 roků. Od uložení prvního trestu v roce 1997 se tedy žalobce dopouštěl trestné činnosti,

kteřou páchal mimo jiné i v zahraničí, s velkou frekvencí a již v roce 2000 došlo v jedné z trestních věcí žalobce k upuštění od uložení souhrnného trestu. Ze shora popsaného lze vysledovat určitý vzorec chování žalobce; jakmile uložený trest vykonal nebo byl z jeho výkonu podmíněně propuštěn, v krátké (a to i zkušební) době se opět k páčání trestné činnosti vrátil. Je třeba si také povšimnout, že závažnost trestné činnosti žalobce se v čase zvyšovala.

24. S ohledem na vše shora uvedené se odvolací soud plně ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že posuzované řízení bylo nepřiměřené dlouhé, jakož i se závěrem, že význam předmětu naříkaného řízení byl pro žalobce nepatrný, a proto konstatování porušení práva je v tomto případě zcela dostačující formou zadostiučinění. Nejistota či obavy žalobce z výsledku naříkaného řízení jsou samotnou podstatou nemajetkové újmy, bez nich by této nebylo. S poukazem na osobu žalobce je však zřejmá limitace těchto negativních vjemů žalobcem. K uvedenému poukazuje odvolací soud na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1209/2009, dle kterého nemajetková újma způsobená žalobci byla rovněž shledána nepatrnou a proto bylo zcela dostačujícím tolíko konstatování porušení práva žalobce, přičemž se jednalo o srovnatelnou situaci, tedy žalobce byl osobou mající s postavením obviněného či obžalovaného v trestním řízení nezpochybnitelně velkou zkušenost, po podstatnou část posuzovaného trestního řízení byl v souladu se zákonem omezen ve své osobní svobodě, neboť vykonával trest odnětí svobody za svůj jiný trestný čin, a v posuzovaném řízení byl nakonec pravomocně shledán vinným. Nejvyšší soud tak v odkazovaném případě uzavřel, že nadměrná délka posuzovaného řízení nemohla v žalobci vyvolat takovou úzkost, nejistotu či jinou obtíž, aby výsledná nemajetková újma musela být kompenzována poskytnutím přiměřeného zadostiučinění v penězích (srov. obdobně rozsudek senátu čtvrté sekce ESLP ze dne 22. 2. 2001, ve věci Szeloch proti Polsku, stížnost č. 33079/96). Uvedené závěry lze plně vztáhnout i na danou věc.
25. Argument žalobce, že v důsledku nepřiměřené délky namítaného řízení nebylo vyhověno jeho žádosti o podmíněně propuštění, odvolací soud shledal lichým, když žalobce toto své tvrzení žádným způsobem neprokázal, ač k tomu měl prostor (např. odůvodněním rozhodnutí o nevyhovění jeho žádosti o podmíněně propuštění); jedná se toliko o jeho domněnku. Shodně neobstojí ani odkaz žalobce v odvolacím řízení na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 31 Cdo 3916/2008, neboť uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu se týká typově zcela odlišné věci, a sice odškodnění za zbavení osobní svobody na základě nezákonného rozhodnutí.
26. Rovněž argumentaci žalované, která sporovala samotný vznik nemajetkové újmy na straně žalobce, shledal odvolací soud nepřiléhavou, a to včetně odkazu na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3867/2011. Zmiňovaný rozsudek mívá předně na situace, kdy je poškozenému poskytnuto zadostiučinění ve formě zmírnění ukládaného trestu, což u žalobce nenastalo, a nadto byl i v odkazovaném případě shledán důvod pro poskytnutí zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva s tím, že samo trestní řízení není možné vnímat jako trest za spáchaný trestný čin, pakliže k jeho nadměrné délce není výslovně přihlédnuto při ukládání trestu, pročež i obžalovaní, kteří jsou nakonec shledáni vinnými ze spáchaní určitého trestného činu, mají právo na to, aby jejich případ byl projednán a rozhodnut v přiměřené době, neboť nepřichází v úvahu, aby státní moc trestala (byť mimochodem) pachatele trestné činnosti jednak tím, že mu uloží trest podle příslušných trestněprávních předpisů, a jednak tím, že jeho případ bude projednáván po nepřiměřeně dlouhou dobu.
27. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích o věci samé (I., II.) podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
28. Pokud jde o napadený výrok o nákladech řízení (III.), soud prvního stupně správně rozhodl podle § 142 odst. 1 a § 151 odst. 1 o. s. ř., vyšší nákladů řízení vzniknuvších žalobci však

nesprávně vyčíslil, když nesprávně určil tarifní hodnotou sporu podle § 9 odst. 3 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění, (dále též jen „advokátní tarif“), tedy částkou 35 000 Kč, namísto správné tarifní hodnoty 50 000 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu. Podle tohoto ustanovení se částka 50 000 Kč považuje za tarifní hodnotu ve věcech osobnostních práv, ochrany proti uveřejňování informací, které jsou zneužitím svobody projevu, slova a tisku podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích, a ve věcech vyplývajících z uplatňování práv a povinností podle právních předpisů o ochraně osobních údajů nebo podle právních předpisů o ochraně průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, s návrhem na náhradu nemajetkové újmy. Náhrada nemajetkové újmy ve smyslu § 31a OdpŠk zahrnuje nejen peněžitou kompenzaci, ale i jiné formy zadostiučinění, včetně konstatování porušení práva. Tedy i v případě, že se poškozenému dostane jiného odškodnění než peněžité náhrady, je uvedené ustanovení aplikovatelné (k tomu dále srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013). Ustanovení § 9 odst. 3 písm. d) advokátního tarifu aplikovatelné není, neboť to se použije v případech shodných jako v § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu, ovšem tehdy, jde-li o věc bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy, což nebyl daný případ. Odvolacímu soudu je známo rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 22. 4. 2020, č. j. [REDAKCE] na něž soud prvního stupně odkazoval, se závěry v něm zastávanými však z důvodů shora uvedených nesouhlasí, toto rozhodnutí je ojedinělé. Nadto soud prvního stupně žalobci přiznal náhradu pouze za jeden úkon (žalobu) nezastoupeného účastníka (viz bod 9. tohoto rozsudku), avšak žalobci náleží náhrada také za jeho účelně učiněné písemné podání, na základě kterého mu soud prvního stupně výrokem I. usnesení ze dne 25. 9. 2019, č. j. 10 C 18/2016-610, přiznal osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu.

29. Celkové náklady žalobce za předchozí fázi řízení tak jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč, odměnou advokáta za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč (při tarifní hodnotě 50 000 Kč), 4 paušálními náhradami hotových výdajů po 300 Kč k jednotlivým úkonům dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, náhradou za 21% DPH dle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. ve výši 2 856 Kč a náhradou nákladů nezastoupeného účastníka za 2 úkony po 300 Kč dle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., celkem tedy 19 056 Kč.
30. Odvolací soud proto výrok o nákladech řízení (III.) změnil podle § 221a o. s. ř. pouze co do výše tak, že náklady určil částkou 19 056 Kč, ve zbytku jej jako věcně správný rovněž potvrdil podle § 219 o. s. ř.
31. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř., neboť odvolání obou účastníků řízení bylo ve věci samé shledáno nedůvodnými, tedy v této fázi řízení byli oba účastníci shodně procesně neúspěšní.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jeho přípustnost přezkoumá za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. dovolací soud.

Praha 30. března 2021

Mgr. Naďa Pínová v.r.
předsedkyně senátu